

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 24805/2023
17.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Бучевац Стефановић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Рајко Петричић адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1985/22 од 22.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1985/22 од 22.02.2023. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Шапцу П 1233/19 од 22.02.2022. године, исправљена решењем тог суда П 1233/19 од 06.04.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова поступка по ревизији исплати тужиљи износ од 47.500,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1985/22 од 22.02.2023. године, усвојена је жалба туженог и пресуда Основног суда у Шапцу П 1233/19 од 22.02.2022. године, која је исправљена решењем тог суда П 1233/19 од 22.02.2022. године, преиначена тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да је, по основу уговора о поклону који је закључила са ВВ из ... као поклонодавцем и оверила код Општинског суда у Шапцу дана 28.01.2005. године под Ов. бр. 1053/05, власник са уделом од $\frac{1}{1}$ дела на непокретности коју чини катастарска парцела бр. .. потес/улица ... укупне површине 1500m^2 која се састоји од земљишта под зградом - објектом површине 109m^2 , земљишта уз зграду - објекат површине 500m^2 и њиве IV класе површине 891m^2 , као и породичне стамбене зграде број 1 изграђене на тој парцели у свему као у листу непокретности број .. КО ..., и да се туженом наложи да призна и трпи упис тужиље у катастарским књигама код надлежне службе за Катастар непокретности Владимирци и обавезана тужиља да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 32.950,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да

накнади туженом трошкове жалбеног поступка у износу од 23.900,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. у и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужилина ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су деца покојног ГГ (умрлог ...2007. године) и покојне ВВ (умрле ...2017. године). Уговором о поклону Ов. 241/80 од 01.04.1980. године мајка странака је од свог оца добила на поклон део катастарске парцеле .. у површини од 15 ари, из поседовног листа број .. КО ..., у одређеним мерама и границама наведеним у том уговору и уписала се као власница катастарске парцеле .. у означеној катастарској општини. На тој парцели изграђена је породична стамбена зграда, уписана у лист непокретности .. КО ... као власништво сада покојне ВВ. Уговором о поклону Ов. 1053/05 од 28.01.2005. године мајка странака је тужили поклонила део катастарске парцеле број .. у површини од 15 ари на којем се налази породична стамбена зграда, задржавши за себе и свог супруга (оца тужиле) право доживотног плодуюживања. Тужила није извршила упис свог права својине на поклоњеној непокретности у јавне књиге. Исту непокретност мајка странака је, уговором о поклону Ов. 9663/09 од 08.05.2009. године, поклонила и туженом. Тим уговором поклонодавац је за себе уговорила право доживотног плодуюживања. Ни тужени није извршио упис права својине на поклоњеној непокретности у јавним књигама. Правноснажним решењем јавног бележника Упп 626-2017 (веза О 2747/17) од 01.03.2018. године утврђено је да заоставштину покојне ВВ чине непокретности уписане у лист непокретности .. КО ... - катастарска парцела .. укупне површине 1500м² и породична стамбена зграда на тој парцели, а странке су оглашене за наследнике те имовине са једнаким насленим уделима. Тужила и тужени су у катастру непокретности сада уписани као сувласници предметних непокретности са по ½ идеална дела.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио да усвоји тужбени захтев. По налажењу тог суда, сада покојна ВВ није раскинула уговор о поклону који је 28.01.2005. године закључила са тужилом, нити је подносила тужбу за опозив поклона из разлога предвиђених правним правилима из параграфа 567 Српског грађанског законика, а не може се сматрати да је тај уговор о поклону раскинут уговором од 08.05.2009. године закљученим са туженим за исту непокретност. Зато је, по становишту првостепеног суда, уговор о поклону Ов. 1053/05 од 28.01.2005. године ваљан правни основ за стицање права својине тужиле на спорној непокретности и не постоје разлози за његову ништавост које је тужени истицао - предмет тог уговора, означен као део катастарске парцеле број .. површине 15 ари и породична стамбена зграда на том делу је садашња катастарска парцела .. у наведеној површини и породична стамбена зграда на тој парцели; сада покојни отац странака, супруг поклонодавца, знао је за уговор о поклону који је његова супруга располагала

заједничком неподељеном имовином стеченом у браку и са тим се сагласио јер нема доказа да је такво располагање супруге оспоравао, а утврђено чињенично стање не пружа основ за закључак о постојању грубе неблагодарности тужиље према поклонодавцу.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, чињеница да тужиља до мајчине смрти није спровела упис стварних права на основу уговора о поклону који није перфектан - непосредно подобан за упис, јер садржи грешку у означавању парцеле која није отклоњена за живота поклонодавца, и чињеница да је сада покојна мајка странака истоветан уговор о поклону закључила са туженим говоре у прилог неоснованости тужбеног захтева. Осим тога, по налажењу другостепеног суда, тужиља је везана наследном изјавом датом у поступку расправљања заоставштине покојне ВВ и не може је накнадно опозвати истицањем уговора о поклону - датом и неопозивом наследном изјавом тужиља се сагласила да заоставштину њене покојне мајке чини спорна непокретност, и не може је накнадно мењати позивањем на уговор о поклону за који је знала током оставинског поступка.

По становишту Врховног суда, основани су наводи ревидента да је другостепени суд у овом спору погрешно применио материјално право.

Подношење тужбе за утврђење права својине, стеченог уговором о поклону, не значи опозив наследне изјаве коју је тужиља дала у поступку за расправљање заоставштине поклонодавца, покојне ВВ. Постојање правноснажног решења којим су странке оглашене за наследнике спорне непокретности, као заоставштине њихове мајке, није сметња за странке да захтевају утврђење права својине на тој имовини по другом правном основу.

У конкретном случају, поклонодавац је истом непокретности располагала са два уговора о поклону. У таквој ситуацији, у сукобу правних основа исте снаге - два добročина правна посла, савесност каснијег стицаоца мора бити одлучујући критеријум за утврђење права својине једног од поклонопримаца. У овом случају, обе уговорне стране које су закључиле каснији уговор о поклону биле су несавесне јер су знале да је иста непокретност већ била предмет раније закљученог уговора о поклону са тужиљом, који није раскинут или опозван. Поклонодавац је за ту чињеницу знала по логици ствари, с обзиром да је једна од уговорних страна у оба уговора о поклону, а знање туженог за постојање тог уговора произилази из његовог одговора на тужбу и његовог исказа датог у својству странке. У ситуацији када два лица имају правни основ исте јачине (добročини уговор) и када се обоје налазе у државини предметне непокретности (обе поседују кључеве од куће) тужиља има јачи правни основ за стицање својине у смислу члана 42. Закона о основама својинско-правних односа јер је тужени каснији и несавесни стицалац, пошто је знао да је иста непокретност већ поклоњена тужиљи и да тај уговор није раскинут, али је и поред тога закључио други уговор о поклону којим је повредио тужиљина права.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужиља је успела у поступку по ревизији и зато има право на накнаду трошкова тог поступка за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара и за судске таксе за ревизију у износу од 11.800,00 динара и одлуку о ревизији у износу од 17.700,00 динара.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић